

Sygn. akt: I C 907/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lutego 2022 r.

.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Hanna Daniel

Protokolant: stażysta Beata Boińska

po rozpoznaniu w dniu 28 stycznia 2022 roku w Bydgoszczy

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W.**

przeciwko **M. K.**

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 92.157,75 (dziewięćdziesiąt dwa tysiące sto pięćdziesiąt siedem 75/100) zł z odsetkami:

a) od kwoty kapitału 85.785,23 (osiemdziesiąt pięć tysięcy siedemset osiemdziesiąt pięć 23/100) zł w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia 1 lutego 2021 r. do dnia zapłaty;

b) ustawowymi za opóźnienie od kwoty odsetek umownych w wysokości 2.709,77 (dwa tysiące siedemset dziewięć 77/100) zł od dnia 1 lutego 2021 r. do dnia zapłaty;

c) ustawowymi od kwoty odsetek karnych w wysokości 2.527,35 (dwa tysiące pięćset dwadzieścia siedem 35/100) zł od dnia 1 lutego 2021 r. do dnia zapłaty;

2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 10.029,92 (dziesięć tysięcy dwadzieścia dziewięć 92/100) zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSO Hanna Daniel

Sygn. akt I C 907/21

Uzasadnienie

Powód (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od pozwanego M. K. na swoją rzecz kwoty 92.157,75 zł z dalszymi odsetkami:

- od kwoty kapitału 85.785,23 zł w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia 1 lutego 2021 r. do dnia zapłaty;

- ustawowymi od kwoty odsetek umownych 2.709,77 zł od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty;
 - ustawowymi od kwoty odsetek karnych 2.527,35 zł od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty;
- oraz kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że zawarł z pozwanym umowę kredytu nr (...) z dnia 2 października 2014 r. Strona powodowa zaznaczyła, że pozwany nie wywiązał się z terminowego dokonywania spłat w wysokościach ustalonych w umowie. Powód wyjaśnił, że w związku z powstaniem zaległości wzywał bezskutecznie pozwanego do zapłaty należności informując jednocześnie o możliwości restrukturyzacji zadłużenia zgodnie z art. 75 c prawa bankowego. Następnie powód podniósł, iż w związku z brakiem restrukturyzacji oraz zapłaty zaległych rat wypowiedział pozwanemu umowę pismem z dnia 8 stycznia 2020 r. Zwrócono uwagę, że po upływie okresu wypowiedzenia powód postawił całą należność w stan wymagalności dnia 4 marca 2020 r. Podano także, że powód podjął próbę polubownego rozwiązania sporu wzywając pozwanego do dobrowolnej zapłaty zadłużenia, czego ten nie uczynił.

Nakazem zapłaty z dnia 19 kwietnia 2021 r. (k. 43) wydanym w postępowaniu upominawczym Sąd orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

Pozwany wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty (k. 53) zaskarżając go w całości i wniósł o jego uchylenie, oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany zakwestionował roszczenie powoda zarówno co do zasady jak i co do wysokości. Podniósł zarzut nieudowodnienia roszczenia i zaznaczył, że to powód winien wykazać podstawę prawną i faktyczną dochodzonego roszczenia oraz sposób w jaki została wyliczona jego wysokość. Pozwany zwrócił uwagę, że nie został mu doręczony dokument zawierający oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kredytu. Zakwestionował on skuteczne doręczenie pisma z wypowiedzeniem umowy. Strona pozwana wskazywała, że wyciąg z ksiąg rachunkowych banku nie może stanowić skutecznego dowodu na istnienie oraz wysokość zobowiązania.

Pismem z dnia 3 grudnia 2021 r. swój udział w sprawie zgłosił pełnomocnik powoda, wnosząc jednocześnie o zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W dalszym toku postępowania strony podtrzymywały swoje dotychczasowe stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 2 października 2014 r. pozwany M. K. zawarł z powodem (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. umowę kredytu konsumpcyjnego gotówkowego nr (...).

Zgodnie z § 1 ust. 1 umowy banku na wniosek kredytobiorcy udzielił mu na okres 96 miesięcy kredytu w kwocie 172.235,62 zł na sfinansowanie jego potrzeb konsumpcyjnych.

Kredyt był oprocentowany według zmiennej stopy procentowej, która w dniu podpisania umowy wynosiła 13,60 % w stosunku rocznym (§ 2 ust. 1 umowy).

Pozwany zobowiązał się do dokonywania spłaty kredytu w terminach i na zasadach określonych w umowie. Raty miały być równe, płatne w okresach miesięcznych do 7 dnia każdego miesiąca. Wysokość raty kredytu wynosiła 2.952,92 zł z tym zastrzeżeniem, że wysokość pierwszej raty kredytu, która jest ratą wyrównawczą, nie będzie wyższa niż 3.278.26 zł.

Zgodnie z § 9 ust. 1a umowy bank był uprawniony do wypowiedzenia umowy z zachowaniem 1-miesięcznego okresu wypowiedzenia w razie zwłoki kredytobiorcy z zapłatą pełnych rat, wynikających z harmonogramu spłat, za co

najmniej dwa okresy płatności, po uprzednim wezwaniu kredytobiorcy do spłaty wymagalnych należności w terminie nie krótszym niż 7 dni od otrzymania wezwania.

Po upływie okresu wypowiedzenia umowy kredytobiorca jest zobowiązany do niezwłocznego zwrotu wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami należnymi bankowi za okres korzystania z kredytu (§ 9 ust. 2 umowy).

Dowód: umowa kredytu nr (...) z dnia 2 października 2014 r. (k. 10-13 akt)

Pozwany dokonywał spłat rat kredytowych w niepełnych wysokościach wynikających z umowy i nieterminowo.

W związku z powstaniem zaległości powód wezwał pozwanego pismem z dnia 14 października 2019 r. do zapłaty zaległości w kwocie 5.310,43 zł w terminie 14 dni roboczych od otrzymania wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy. Jednocześnie bank poinformował, że kredytobiorca ma możliwość złożenia w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia.

Pozwany otrzymywał wezwania do zapłaty, a także składał wniosek o restrukturyzację zadłużenia.

Dowody: zestawienie należności i spłat kredytu (k. 7-9 akt), wezwanie do zapłaty z dnia 14 października 2019 r. (k. 14-16 akt), zeznania pozwanego (k. 88-89 akt)

W związku z nieuregulowaniem zaległości w spłacie kredytu powód pismem z dnia 8 stycznia 2020 r. wypowiedział pozwanemu umowę kredytu nr (...) z zachowaniem okresu wypowiedzenia określonego w umowie liczonego od dnia doręczenia niniejszego pisma pozwanemu. W treści wypowiedzenia wskazano, że w dniu następnym po upływie okresu wypowiedzenia całość środków kredytowych wraz z odsetkami i kosztami staje się wymagalna i podlega natychmiastowemu zwrotowi na rzecz banku. Wypowiedzenie zostało doręczone 17 stycznia 2020 r.

Dowody: oświadczenie o wypowiedzeniu umowy wraz z potwierdzeniem odbioru (k. 17-18 akt)

Pismem z dnia 4 maja 2020 r. w związku z wypowiedzeniem umowy kredytu i postawieniem całej należności w stan wymagalności powód wezwał pozwanego do zapłaty w terminie 7 dni od daty doręczenia wezwania całości należności obejmujących następujące kwoty:

- 85.785,23 zł tytułem należności kapitałowej;
- 2.709,77 zł tytułem odsetek umownych;
- 1.135,73 zł tytułem odsetek podwyższonych za opóźnienie w spłacie należności kapitałowej oraz 4.20 zł i 4.20 zł tytułem kosztów i opłat za czynności banku.

Dowód: ostateczne wezwanie do zapłaty (k. 20 akt)

Na dzień 1 lutego 2021 r. niespłacone i wymagalne zadłużenie wynikające z umowy nr (...) z dnia 2 października 2014 r. wynosiło 92.157,75 zł obejmujące:

- kwotę 85.7895,23 zł tytułem niespłaconego kapitału;
- kwotę 2.709,77 zł tytułem odsetek umownych;
- kwotę 2.527,35 zł tytułem niespłaconych odsetek za opóźnienie;
- kwotę 1.135,40 zł tytułem opłat i innych prowizji.

Dowód: wyciąg z ksiąg bankowych (k. 6 akt)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie w/w dokumentów złożonych przez strony w toku postępowania, jak również na podstawie przesłuchania pozwanego.

Sąd uznał za wiarygodne oraz przydatne dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy dokumenty zebrane w aktach sprawy, albowiem zostały one sporządzone we właściwej formie, przewidzianej dla danego typu dokumentów. Ponadto autentyczność tych dokumentów nie budziła wątpliwości Sądu.

Sąd dał wiarę zeznaniom pozwanego jedynie częściowo, w zakresie w jakim nie były one sprzeczne z pozostałym materiałem dowodowym zebrany w sprawie, w szczególności jego problemów finansowych, otrzymywania wezwań do zapłaty i złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Sąd uznał za niewiarygodne zeznania powoda w zakresie w jakim twierdził on, że nigdy nie zostało mu doręczone wypowiedzenie umowy kredytu. Stoi to w sprzeczności z przedstawionym przez powodowy bank oświadczeniem o wypowiedzeniu umowy z dnia 8 stycznia 2020 r. i dowodem doręczenia tego pisma powodowi (odbiór poświadczony jego osobistym podpisem – k. 18v akt).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Powodowy bank domagał się zasądzenia od pozwanego na swoją rzecz kwoty 92.157,75 zł z dalszymi odsetkami:

- od kwoty kapitału 85.785,23 zł w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia 1 lutego 2021 r. do dnia zapłaty;
- ustawowymi od kwoty odsetek umownych 2.709,77 zł od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty;
- ustawowymi od kwoty odsetek karnych 2.527,35 zł od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty;

oraz kosztów postępowania według norm przepisanych.

Zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

W ocenie Sądu, powód wykazał, że doszło do wygaśnięcia stosunku umownego. Zgodnie z § 9 ust. 1a umowy bank był uprawniony do wypowiedzenia umowy z zachowaniem 1-miesięcznego okresu wypowiedzenia w razie zwłoki kredytobiorcy z zapłatą pełnych rat, wynikających z harmonogramu spłat, za co najmniej dwa okresy płatności, po uprzednim wezwaniu kredytobiorcy do spłaty wymagalnych należności w terminie nie krótszym niż 7 dni od otrzymania wezwania. Skoro pozwany zobowiązał się spłacić kredyt wraz z należnymi odsetkami umownymi w 96 równych ratach kapitałowo-odsetkowych płatnych nie później niż do 7 dnia każdego miesiąca na zasadach i warunkach określonych w umowie i zobowiązania tego nie realizował, powodowy bank miał prawo wypowiedzieć umowę. Jednocześnie Sąd zaznacza, że strona powodowa udowodniła istnienie zaległości w spłacie kredytu po stronie pozwanej. Zadłużenie wynika przede wszystkim z zestawienia należności i spłat kredytu, z wyciągu ksiąg bankowych, a także z kierowanych do pozwanego pism wzywających do uregulowania zaległości. Ocena pozwanego, iż wyciąg z ksiąg banku nie stanowi dowodu na okoliczność istnienia i wysokości zadłużenia jest nietrafna. Podkreślenia wymaga, że postanowienia umowne wprost określają wysokość odsetek oraz odsetek za opóźnienie i wraz z pozostałym materiałem dowodowym zebrany w sprawie oraz wyciągiem z ksiąg banku, uzasadniają żądanie pozwu w sposób dostateczny. Ponadto wyciąg ten posiada szczegółowe rozliczenie kredytu, uwzględnia parametry na podstawie, których dokonano naliczania odsetek umownych oraz karnych za opóźnienie, od jakich kwot zostały naliczone odsetki umowne i karne, okres za jaki je naliczono oraz wysokość oprocentowania oraz koszty z tytułu opłat i kosztów windykacyjnych.

Sąd zwraca uwagę na treść przepisu art. 75c ust. 1 Prawa bankowego, który przewiduje, że jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, bank wzywa go do dokonania spłaty, wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni roboczych. W ust. 2 art. 75c przewidziano natomiast, że w wezwaniu, o którym mowa w ust. 1, bank informuje kredytobiorcę o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia.

Z powyższego wynika, że procedura upominawcza przewidziana w art. 75c Prawa bankowego w każdym przypadku winna poprzedzać wypowiedzenie umowy kredytu lub pożyczki bankowej z powodu zaległości w spłacie, jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania. Procedura ta ma charakter obligatoryjny i nie przeprowadzenie jej przez bank powoduje, że wypowiedzenie umowy nie może być uznane za skuteczne.

W niniejszej sprawie powód dopełnił ciążącego na nim obowiązku wynikającego z art. 75c ust. 1 Prawa bankowego. Najpierw pismem z dnia 14 października 2019 r. powód w związku niedotrzymaniem warunków umowy wezwał pozwanego do dokonania, w terminie 14 dni roboczych, licząc od dnia otrzymania wezwania, spłaty zadłużenia w kwocie 5.310,43 zł. Jednocześnie powód poinformował pozwanego o możliwości złożenia w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania niniejszego pisma, wniosku o restrukturyzację zadłużenia na podstawie uprawnień wskazanych w art. 75c prawa bankowego. Powód wskazał w tym piśmie, że brak zapłaty zaległości spowodowuje wypowiedzenie umowy. Sąd doszedł do przekonania, iż pozwanemu zostało doręczone wezwanie do zapłaty wraz z pouczeniem o możliwości restrukturyzacji, gdyż wprost przyznał on w swoich zeznaniach, że otrzymywał wezwania do zapłaty, a także składał wniosek o restrukturyzację zadłużenia. Następnie wobec braku spłaty zaległości przez pozwanego pismem z dnia 8 stycznia 2020 r. powód wypowiedział umowę kredytu. Wypowiedzenie zostało doręczone pozwanemu 17 stycznia 2020 r. (k. 18v akt).

Sąd podziela pogląd zaprezentowany przez Sąd Najwyższy, iż przepis art. 75c Prawa bankowego pełni dla kredytobiorców funkcję gwarantującą dochowanie minimalnego standardu w zakresie spełnienia opóźnionego świadczenia oraz informacji o istnieniu procedury umożliwiającej restrukturyzację zadłużenia. Przepis art. 75c Prawa bankowego nie nakłada na bank bezwzględnego obowiązku restrukturyzacji zadłużenia, o czym przekonuje ust. 3 tego artykułu, który uprawnia bank do uprzedniego dokonania oceny sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 2019 roku, sygn. akt II CSK 723/18).

Sąd zaznacza także, że wypowiedzenie umowy kredytu pod warunkiem należy uznać za niedopuszczalne. Podkreślić należy, że wypowiedzenie umowy kredytowej stanowi bardzo dotkliwie dla kredytobiorcy uprawnienie kształtujące banku, prowadzące do zakończenia stosunku kredytowego przed pierwotnie ustalonym okresem jego spłaty. Nie może być ono zatem dokonywane w sposób nagły, zaskakujący dla dłużnika, nawet jeśli istniały podstawy do jego podjęcia zgodnie z treścią umowy. Wypowiedzenie tego rodzaju umów, stanowiące szczególną dolegliwość dla drugiej strony tego stosunku powinno być sformułowane w sposób jednoznaczny, nie pozostawiający wątpliwości, tak co do daty postawienia niespłaconego kapitału w stan wymagalności, jak i kwoty wymagalnego zobowiązania (zob. np. wyroki Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 14 grudnia 2018 r., I ACa 496/18, LEX nr 2691736 i Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 19 marca 2019 r., I ACa 509/18, LEX nr 2675289).

Bank nie może swobodnie wypowiedzieć umowy kredytowej, gdy dłużnik popadł w opóźnienie ze spłatą zobowiązania z tego tytułu. Zgodnie z określoną ustawą procedurą w pierwszej kolejności bank powinien najpierw doręczyć dłużnikowi wezwanie określone w art. 75c ust. 1-2 Prawa bankowego oraz odczekać do upływu dodatkowego terminu na spłatę zadłużenia wyznaczonego w wezwaniu (nie krótszego niż 14 dni roboczych). Dopiero po upływie tego terminu bank może złożyć oświadczenie woli w sprawie wypowiedzenia umowy. W przypadku gdy powyższe przesłanki nie zostały spełnione, czynność prawna banku polegająca na wypowiedzeniu umowy będzie nieważna (art. 58 § 1 k.c.). W niniejszej sprawie procedura upominawcza z art. 75 c Prawa bankowego została przez powoda przeprowadzona prawidłowo.

Sąd uznał zarzuty pozwanego, co do nieskuteczności wypowiedzenia umowy kredytu za całkowicie bezzasadne. Poza tym treść wypowiedzenia była jasna i nie nasuwała żadnych wątpliwości co do ustania stosunku prawnego.

Sama wysokość zaległości uprawniającej do złożenia wypowiedzenia została zdefiniowana w umowie jako „zwłoka kredytobiorcy z zapłatą pełnych rat, wynikających z harmonogramu spłat, za co najmniej dwa okresy płatności”, zatem każda taka zaległość, stanowiąca de facto niewywiązanie się z warunków umowy przez pozwanego, upoważniała bank do rozpoczęcia procedury wezwań, upomnień, pouczeń i ostatecznie wypowiedzenia umowy.

Mając powyższe na względzie Sąd w pkt 1 wyroku na podstawie art. 69 ust. 1 prawa bankowego zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 92.157,75 zł z odsetkami:

d) od kwoty kapitału 85.785,23 zł w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia 1 lutego 2021 r. do dnia zapłaty;

e) ustawowymi za opóźnienie od kwoty odsetek umownych w wysokości 2.709,77 zł od dnia 1 lutego 2021 r. do dnia zapłaty;

f) ustawowymi od kwoty odsetek karnych w wysokości 2.527,35 zł od dnia 1 lutego 2021 r. do dnia zapłaty.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c. od dnia 1 lutego 2021 r. do dnia zapłaty, tj. zgodnie z żądaniem pozwu od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty (k. 23 akt).

O kosztach procesu orzeczono w punkcie 2 wyroku z uwzględnieniem wyniku sprawy, którą pozwany przegrał w całości. Zgodnie z treścią art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca zobowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Na koszty procesu, które poniósł powód składały się: opłata od pozwu – 4.608 zł (k. 29-30 akt), koszty zastępstwa procesowego – 5.400 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł (k. 28 akt) oraz koszty notarialnego uwierzytelnienia dokumentów – 4,92 zł (k. 27v akt). Z tego tytułu zasądzono od pozwanego na rzecz powoda kwotę 10.029,92 zł (4.608 zł + 5.400 zł + 17 zł + 4,92 zł) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów procesu. Wysokość przyznanych powodowi kosztów zastępstwa procesowego Sąd ustalił na podstawie § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r. Nr 1804 ze zm.).

SSO Hanna Daniel